

NÉMETH ZOLTÁN

Meztelen állapot

*Ma, éjfél tájban, amikor mindenki alszik,
felkeltem az ágyból és hangtalanul kiosontam a hálószobából.
Szikrázóan hideg éjjel volt, talán emlékeztek
2008–2009 fordulójának telére,
három héten át -10 fok alá esett az éjszakai hőmérséklet.
A terasz ajtaja előtt vetkőztem meztelenre,
anyaszült meztelenre, az egész csak fél percig tartott,
ahogy dobáltam le magamról a ruhát.
Nem gondoltam, hogy sok időm lenne.
Kinyitottam az ajtót, és úgy, ahogy voltam,
kiléptem a surrogó, pattogó, szikrázó hóesésbe.
Van egy olyan pillanat, amikor úgy rákezd a hó,
hogy azt hiszed, leszakad az ég a millió csillagával,
válladnak ütközik és elhal egy másodperc alatt.
Valamiért hihetetlen volt, ahogy ott állok a lábszárig érő hóban,
szakadó hóesésben, ahogy kíméletlen, szűnni nem akaró pengéikkel
hasítják a szemem a hópelyhek, és egy pillanat alatt berakódik,
eltömítődik a tüdő a szárnyas, fekete némasággal.
Egyetlen zaj sem hallatszott a kertvárosban,
a szomszédban süket csend, kutya nem vonított,
hátam mögött hatlépésnyire a házam.
Néha arra gondolok ilyenkor,
mit ér az, ha este kilenckor bezárom az ajtót
és lefekszem az ágyba. A déli ebéd mit ér?
Mit ér egy autót út akárhova?
Alig két perce álltam kint, de már úgy éreztem,
az olvadt hókása meztelen talpam alatt
újra jéggé fagy össze,
s én csak számolom a másodperceket.
Lehajoltam, felemeltem egy marék havat,
szétkentem homlokomon.
Amikor az olvadt hó patakokban csurog le*

az emberi arcon, van egy játék, mintha
sírna az ember, mintha könnye folyna az
orrán keresztül a szájába s még lejjebb,
ahogy csöpög a nedves lé az arcról.
Valamiért ezen a gondolaton el lehet mosolyodni.
Az is szörnyű, hogy ebben a piszkosfekete sötétben
körülmények sem kellett nézmem, annyira tudtam minden bokor,
minden fűszál helyét. Szerintem tíz perc sem telt el,
és már nemcsak a lábszáramat nem éreztem,
a bal kezem is kezdett elfagyni.
Ezek a fölösleges aggodalmak, a test óvatosságai.
Mindig utáltam a védekező önféltést.
Az olyan kérdések, hogy mire való a test,
nem visznek közelebb egyetlen gondolathoz sem,
gondoltam.
Jó volt érezni az elfagyott lábfejet, a kékülő csuklót,
a váll ideges rázkódását.
Hogy nem vagy ura önmagadnak, ez mintha
paródia lenne.
Félig lehajoltam, nem, nem is, előrenyújtottam
az egyik lábam, és mintha csak egy pontot
vagy egy kimondhatatlan, ismeretlen nevet szeretnék írni a hóba,
kinyújtottam.
Talán a fülkagyló és az orr hagy cserben legelőszőr?
És vajon a lefagyott rétegek a test ellen fordulnak,
vagy részvétlenül leválnak róla, köszönés nélkül?
Elképzelni a világot ötven centiméterrel a hó alatt?
Az idegbeteg járatokat a hó csapdájában addig a pillanatig,
amíg fenntartható benne a változatlan emberi génállomány?
Nem, ebben a pillanatban igazán nem kellett gondolnom erre.
A koponyán, tarkón és egész hátamon egyenletes,
vastag szőrcsuhaként, szinte húsomba ékelődő szőrzetként
nőtt ki a hó, most mintha hátulról vágna rám
a szakadó hózuhatag.
Egy méhészt jutott az eszembe, akit gyerekkoromban láttam
a fekete-fehér képernyőn, beborították a méhek
tetőtől talpig, köpenyként és szakállként lógott
a nyüzsgő sokaság. Valahogy így lógott rólam is a hó.
Vagy egy sündisznó, tüskés háttal. Egy lajhár,
zsibbadt végtagokkal.

*Fél óra sem telt, és már nem kellett arra gondolnom,
mit keresek én itt.
Fél óra nagy idő kint a hóban, még akkor is,
ha értelmetlen.
Szerettem volna eldőlni.
Ha nem lett volna a sípoló, ziháló tüdő,
a test szükségszerű, elfojthatatlan váladékai,
akkor üveglap lettem volna,
amelyre jeleket ír a fagy, majd hóval temeti be,
ez szép gondolat lehetne itt.
De ilyesmi persze nem jutott eszembe.
Mennyire képtelenség egy üveglapon gondolatot keresni.
Egy vödörnyi belső szerv, egy vödör fagyott víz,
vagy inkább vér, és a sok, ágaskodó, fölösleges csont a hússal.
Még mindig túlságosan emberi minden.
Talán egy órája álltam kint. Egyetlen óra.
Egy átlagos óra a hatszázezerből.
Mintha vasat szopogatnék, pedig csak
a nyelvem fagyott jéggé,
és a szemembe fagyott hideg könnyeken át
egyszerre minden szép, tökéletes,
a hóésés mint egy lefelé zúduló tűzijáték.
Szívemet lelassítottam, nemsokára
teljesen összeomlott a vérkeringés,
mintha távoli vonatfüty szólna.
Már nem zakatolt semmi az éjszakában.*